İSLAM KAHRAMANLARI

SERİ 11

HZ. NESÎBE BİNTİ KA‘B

Kur’an ve Hadislere Göre Uhud’un Kahraman Kadını ve Resûlullah’ın ﷺ Kalkanı

HJ CHE ALİM HJ CHE HARON

AK (KELANTAN)

quranscience.my

© 2026 M / 1448 H Hj Che Alim Hj Che Haron AK (Kelantan) • quranscience.my • @QuranScienceMY

Bu e-kitap Müslümanlar için ÜCRETSİZDİR — satılması yasaktır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

İSLAM KAHRAMANLARI

SERİ 11

HZ. NESÎBE BİNTİ KA'B

Kur'an ve Hadislere Göre Uhud'un Kahraman Kadını ve Resûlullah'ın ﷺ Kalkanı

مَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُۥ حَيَوٰةً طَيِّبَةً ۖ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

"Kadın, erkek, inanmış olarak kim iyi iş işlerse, ona hoş bir hayat yaşatacağız. Ecirlerini yaptıklarından daha güzeli ile ödeyeceğiz."

Nahl Sûresi 16:97

HJ CHE ALİM HJ CHE HARON

quranscience.my | @QuranScienceMY

© 2026 M / 1448 H quranscience.my — ücretsiz e-kitap. Satılamaz.

TEŞEKKÜR

Erkek olsun kadın olsun, hiçbir amel sahibinin amelini zayi etmeyen Allah'a hamd olsun. Efendimiz Peygamberimiz Muhammed'e ﷺ, onun âline ve ashabına — özellikle Akabe'de biat eden ve Uhud'da Resûlullah'ı ﷺ koruyan Nesîbe binti Ka'b'a رضى الله عنها — salât ve selâm olsun.

Bu e-kitap özellikle sevgili eşime ithaf edilmiştir,

ZAHARAH MOHD LATİF;

sevgili çocuklarıma,

MUHAMMAD HAFİZ, NOOR HAZWANİ, ABDUL HAKİM, NOOR HİDAYAH, NOR AQİLA ve **NOR ATİQAH**;

ve damatlarımla gelinlerime,

FAZİLAH, MALEK, HANİN, FAİRİZAL ve **FİRWAN**.

İslam Kahramanları'nın bu on birinci kitabı, Nesîbe binti Ka'b'ın (Ümmü Umâre) رضى الله عنها hayatını anlatır: Akabe gecesi biat eden iki kadından biri, sorusu Ahzâb 33:35 âyetinin iniş sebebi olarak rivayet edilen, Uhud'da Resûlullah'ı ﷺ korumak için ayağa kalkan, hadis râvisi, mücahitlerin annesi ve Yemâme'de savaşan bir sahâbiye. Allah bu ilmi faydalı ilimlerden — 'ilmun yuntefe'u bih — eylesin.

BU E-KİTABIN KAPAĞI HAKKINDA

Bu e-kitabın kapağında hiçbir insan veya hayvan tasviri yoktur. Kapakta sabahın erken saatlerinde, Medine'nin kuzeyindeki ***Uhud Dağı*** görülür: sırtların arasından süzülen altın ışıklarla aydınlanan kırmızımsı granit tepeler. Uhud Savaşı hicretin 3. yılında bu dağın eteğinde yaşandı.

Ön planda, taşlık zeminde bir ***kırba*** (deri su kabı) durur — Nesîbe'nin yaralılara su vermek için Uhud'a çıktığını hatırlatır. Yanında ***kalkan, kılıç ve oklar*** vardır; birçokları geri çekildiğinde Resûlullah'ı ﷺ korumak için ayakta duran cesaretinin simgeleri.

Yumuşak sabah ışığı, Allah'ın Kur'an'daki vaadini simgeler: Mümin olarak salih amel işleyen erkek ve kadınlara güzel bir hayat ve tam bir mükâfat verilecektir (Nahl 16:97).

Alttaki ***koyu mavi şerit***, ***ince altın çizgilerle*** çerçevelenmiştir ve yazarın adı burada yer alır — tüm İslam Kahramanları kapakları uyumlu olsun diye Seri 1–10 kapaklarında olduğu gibi.

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

İÇİNDEKİLER

HZ. NESÎBE BİNTİ KA'B — *Giriş*
1. NESÎBE BİNTİ KA'B KİMDİR? — *Siyer ve biyografi kitapları*
2. AKABE GECESİNDEKİ BİAT — *İbn İshâk; Tevbe 9:71*
3. "KADINLARIN HİÇBİR ŞEYLE ANILDIĞINI GÖRMÜYORUM" — *Tirmizî 3211; Ahzâb 33:35*
4. ALLAH KATINDA ERKEK VE KADIN EŞİTTİR — *Nahl 16:97; Âl-i İmrân 3:195*
5. UHUD'A SU İLE ÇIKIŞ — *Sahîh-i Buhârî 2880; İbn Sa'd*
6. UHUD'DA RESÛLULLAH'IN ﷺ KALKANI — *İbn Sa'd; İbn Hişâm*
7. "BİZİ CENNETTE ARKADAŞLARIN KIL" — *İbn Sa'd; Zehebî*
8. ONU DURDURAMAYAN YARALAR — *İbn Sa'd; İbn Hişâm*
9. RIDVAN BİATI VE SONRAKİ SAVAŞLAR — *Sahîh-i Buhârî 4167; Fetih 48:18*
10. RESÛLULLAH'IN ﷺ EVİNİ ZİYARETİ — *Tirmizî 785*
11. ABDESTLE İLGİLİ BİR HADİSİN RÂVİSİ — *Ebû Dâvûd 94*
12. MÜCADELEYİ MİRAS ALAN İKİ OĞUL — *Sahîh-i Buhârî 1195*
13. HABÎB B. ZEYD'İN ŞEHADETİ — *İbn İshâk; İbn Hişâm*
14. YEMÂME: FEDA EDİLEN BİR EL — *İbn Sa'd; Taberî*
15. HALİFENİN İKRAMI VE SON YILLARI — *İbn Sa'd; Zehebî*
16. NESÎBE BİNTİ KA'B'IN AHLÂKI — *Özet*
17. NESÎBE'NİN HİKÂYELERİNİN KAYNAKLARI — *Tablo*
18. NESÎBE'NİN HİKÂYESİNDEKİ ŞAHSİYETLER — *Tablo*
19. NESÎBE'NİN HİKÂYESİNDEKİ YERLER — *Tablo*
20. NESÎBE'NİN HAYAT KRONOLOJİSİ — *Tablo*
21. NESÎBE HAKKINDA SIK SORULAN SORULAR — *12 soru*
22. DERSLER VE SONUÇ
KAYNAKÇA
DESTEK VE BAĞIŞ

Renk rehberi: yeşil kutu = Kur'an ayeti; altın kutu = hadis; kahverengi kutu = siyer notu (siyer kitaplarının rivayeti); mavi tablo = karşılaştırma. Mavi altı çizili râvi isimlerine tıklayarak sunnah.com'daki râvi sayfasına gidebilirsiniz.

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

HZ. NESÎBE BİNTİ KA'B

Uhud günü Müslümanların safları dağılıp birçoğu geri çekildiğinde, Ensâr'dan bir kadın su kırbasını bıraktı ve kılıç ile yayla Resûlullah'ın ﷺ önünde durup ona yöneltilen darbeleri savuşturdu. O kadın, ***Ümmü Umâre*** künyesiyle tanınan ***Nesîbe binti Ka'b***'tır رضى الله عنها.

Akabe gecesi Resûlullah'a ﷺ biat eden iki kadından biriydi. ***Uhud***, ***Hudeybiye***, ***Hayber***, ***Huneyn*** ve ***Yemâme***'de bulundu. Resûlullah'a ﷺ kadınların konumu hakkında sorduğu soru, ***Ahzâb 33:35*** âyetinin iniş sebebi olarak rivayet edilir.

Bu e-kitap ***İslam Kahramanları*** serisinin on birincisidir. Önceki kitaplarda olduğu gibi, hayatı önce Kur'an'dan ve hadislerden, sonra siyer ve tarih kitaplarından derlenmiştir. Nesîbe'nin savaşlardaki cesaretine dair birçok anlatı yalnızca senedi zayıf tarihî kaynaklarla gelmiştir; bu durum her bölümde dürüstçe açıklanmıştır.

Nesîbe'nin hikâyesi, erkek ve kadınların Allah katında aynı mükâfatla vaat olunduğunu ve İslam uğrundaki fedakârlığın cinsiyet tanımadığını gösterir.

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

NESÎBE BİNTİ KA'B KİMDİR?

Tam adı ***Nesîbe binti Ka'b b. Amr*** el-Ensâriyye'dir; Medine'deki ***Hazrec*** kabilesinin bir kolu olan Benî Mâzin b. Neccâr'dandır. Künyesi ***Ümmü Umâre***'dir ve hadis kitaplarında bu adla geçer.

İlk eşi ***Zeyd b. Âsım***'dır; ondan sahâbî olan iki oğlu dünyaya geldi: ***Habîb b. Zeyd*** ve ***Abdullah b. Zeyd***. Daha sonra ***Gaziyye b. Amr*** ile evlendi ve ondan Temîm ile Havle doğdu. Torunu ***Abbâd b. Temîm*** güvenilir bir hadis râvisidir.

ADI VE LAKAPLARI

AD VEYA LAKAP	AÇIKLAMA
Nesîbe binti Ka'b	Asıl adı
Ümmü Umâre	Künyesi; hadis kitaplarında bu adla geçer
el-Ensâriyye el-Mâziniyye	Hazrec'in Benî Mâzin b. Neccâr kolundan
Hadis râvisi	Rivayetleri Ebû Dâvûd ve Tirmizî'de yer alır

ALINACAK DERSLER

Mümin bir Ensâr ailesi: bir anne, iki oğul ve bir torun; hepsi canlarıyla, mallarıyla ve ilimleriyle İslam'a hizmet etti.

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

AKABE GECESİNDEKİ BİAT

Nübüvvetin 13. yılındaki hac mevsiminde Medineli yetmiş üç erkek ve iki kadın, Mina'daki ***Akabe***'de Resûlullah ﷺ ile gizlice buluştu ve onu korumak üzere biat etti.

TARİHÎ NOT: AKABE'DEKİ İKİ KADIN

İbn İshâk, o gece biat eden iki kadının ***Nesîbe binti Ka'b (Ümmü Umâre)*** ve ***Esmâ binti Amr (Ümmü Menî')*** olduğunu zikreder. Resûlullah ﷺ kadınlarla tokalaşmazdı; onların biatı sözle kabul edildi.

Rivayetin derecesi: Akabe gecesi biat edenlerin listesi siyer kitaplarında meşhurdur.

KAYNAK:

İbn Hişâm, es-Sîretü'n-Nebeviyye (İbn İshâk rivayeti); İbn Sa'd, et-Tabakâtü'l-Kübrâ.

Allah, mümin erkek ve kadınları birbirinin dostları olarak niteler:

TEVBE SÛRESİ 9:71

وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ يَأْمُرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ
عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَيُطِيعُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ ٱللَّهُ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

Mümin erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin velileridir; iyiyi emreder kötülükten alıkorlar; namaz kılarlar, zekat verirler, Allah'a ve Peygamberine itaat ederler. İşte Allah bunlara rahmet edecektir. Allah şüphesiz güçlüdür, hakimdir.

Meal: Diyanet İşleri Başkanlığı — quran.com/9:71

ALINACAK DERSLER

Kadınlar, Medine'de İslam'ın ilk gününden itibaren davet emanetini taşıdı. Nesîbe, İslam henüz zayıfken ve bu biat bütün Arapların düşmanlığını çekebilecekken biat etti.

"KADINLARIN HİÇBİR ŞEYLE ANILDIĞINI GÖRMÜYORUM"

Nesîbe, Kur'an'da kadınların yerini Resûlullah'a ﷺ sormaktan çekinmedi:

HADİS — CÂMİU'T-TİRMİZÎ, NO. 3211

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ كَثِيرٍ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ كَثِيرٍ، عَنْ حُسَيْنٍ، عَنْ عِكْرِمَةَ، عَنْ أُمِّ عُمَارَةَ الأَنْصَارِيَّةِ، أَنَّهَا أَتَتِ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَتْ مَا أَرَى كُلَّ شَيْءٍ إِلاَّ لِلرِّجَالِ وَمَا أَرَى النِّسَاءَ يُذْكَرْنَ بِشَيْءٍ فَنَزَلَتْ هَذِهِ الآيَةُ : (إِنَ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ) الآيَةَ .

TERCÜME:

Ümmü Umâre el-Ensâriyye, Nebî'ye ﷺ gelip şöyle dedi: ***"Her şeyin yalnızca erkekler için olduğunu görüyorum; kadınların hiçbir şeyle anıldığını görmüyorum."*** Bunun üzerine şu âyet indi: ***"Şüphesiz Müslüman erkekler ve Müslüman kadınlar, mümin erkekler ve mümin kadınlar..."*** âyetin sonuna kadar.

SENED İmam Tirmizî'nin rivayet zinciri (talebeden hocaya): Abd b. Humeyd ← Muhammed b. Kesîr ← Süleymân b. Kesîr ← Husayn b. Abdurrahman ← İkrime ← Ümmü Umâre el-Ensâriyye رضي الله عنها.

KAYNAK: İmam Tirmizî, Câmiu't-Tirmizî, Kitâbü't-Tefsîr, Ahzâb Sûresi Bâbı, Hadis No. 3211.

DERECE: HASEN — Darussalam hasen kabul etmiştir; Tirmizî "hasen garîb" demiş, Elbânî ise senedini sahih saymıştır.

Kaynak: https://sunnah.com/tirmidhi:3211

AHZÂB SÛRESİ 33:35

إِنَّ ٱلْمُسْلِمِينَ وَٱلْمُسْلِمَٰتِ وَٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ وَٱلْقَٰنِتِينَ وَٱلْقَٰنِتَٰتِ
وَٱلصَّٰدِقِينَ وَٱلصَّٰدِقَٰتِ وَٱلصَّٰبِرِينَ وَٱلصَّٰبِرَٰتِ وَٱلْخَٰشِعِينَ وَٱلْخَٰشِعَٰتِ
وَٱلْمُتَصَدِّقِينَ وَٱلْمُتَصَدِّقَٰتِ وَٱلصَّآئِمِينَ وَٱلصَّآئِمَٰتِ وَٱلْحَٰفِظِينَ فُرُوجَهُمْ
وَٱلْحَٰفِظَٰتِ وَٱلذَّٰكِرِينَ ٱللَّهَ كَثِيرًا وَٱلذَّٰكِرَٰتِ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا
عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

Doğrusu erkek ve kadın müslümanlar, erkek ve kadın müminler, boyun eğen erkekler ve kadınlar, doğru sözlü erkekler ve kadınlar, sabırlı erkekler ve kadınlar, gönülden bağlanan erkekler ve kadınlar, sadaka veren erkekler ve kadınlar, oruç tutan erkekler ve kadınlar iffetlerini koruyan erkekler ve kadınlar, Allah'ı çok anan erkekler ve kadınlar, işte Allah bunların hepsine mağfiret ve büyük ecir hazırlamıştır.

Meal: Diyanet İşleri Başkanlığı — quran.com/33:35

Bu âyet müminlerin on vasfını sayar ve her birinde erkeklerle kadınlar birlikte anılır. Mükâfatları da aynıdır: mağfiret ve büyük bir ecir.

ALINACAK DERSLER

Dini anlamak için soru sormak övülen bir haslettir. İhlaslı bir kadının sorusu, Müslümanların kıyamete kadar okuyacağı bir âyetin iniş sebebi olarak rivayet edilir.

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

ALLAH KATINDA ERKEK VE KADIN EŞİTTİR

Erkek ve kadına aynı mükâfatı güvence altına alan tek âyet Ahzâb 33:35 değildir. Allah şöyle buyurur:

NAHL SÛRESİ 16:97

مَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُۥ حَيَوٰةً طَيِّبَةً ۖ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

Kadın, erkek, inanmış olarak kim iyi iş işlerse, ona hoş bir hayat yaşatacağız. Ecirlerini yaptıklarından daha güzeli ile ödeyeceğiz.

Meal: Diyanet İşleri Başkanlığı — quran.com/16:97

Ve Allah yolunda hicret eden, mücadele eden ve eziyet görenler hakkında:

ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ 3:195

فَٱسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّى لَآ أُضِيعُ عَمَلَ عَٰمِلٍ مِّنكُم مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ ۖ
بَعْضُكُم مِّنۢ بَعْضٍ ۖ فَٱلَّذِينَ هَاجَرُوا۟ وَأُخْرِجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِمْ وَأُوذُوا۟ فِى سَبِيلِى
وَقَٰتَلُوا۟ وَقُتِلُوا۟ لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن
تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ثَوَابًا مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ عِندَهُۥ حُسْنُ ٱلثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾

Rableri dualarını kabul etti: "Birbirinizden meydana gelen sizlerden, erkek olsun, kadın olsun, iş yapanın işini boşa çıkarmam. Hicret edenlerin, memleketlerinden çıkarılanların, yolumda ezaya uğratılanların, savaşan ve öldürülenlerin günahlarını elbette örteceğim. And olsun ki, Allah katından bir nimet olarak, onları içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyacağım. Nimetin güzeli Allah katındadır".

Meal: Diyanet İşleri Başkanlığı — quran.com/3:195

Âl-i İmrân'daki bu âyet, Allah yolunda "savaşan ve öldürülen"lerin mükâfatını anlatır ve şu vaatle başlar: "Erkek olsun kadın olsun, sizden hiçbir çalışanın amelini zayi etmeyeceğim." Nesîbe'nin hikâyesi bu âyetin canlı bir örneğidir.

ALINACAK DERSLER

Allah katında üstünlüğün ölçüsü cinsiyet değil, iman ve salih ameldir. İhlasla yapılan her amel, ne kadar küçük olursa olsun, asla zayi olmaz.

UHUD'A SU İLE ÇIKIŞ

Hicretin 3. yılı Şevval ayında Müslümanlar Kureyş ordusuyla karşılaşmak için ***Uhud***'a çıktı. Bazı kadınlar da su vermek ve yaralıları tedavi etmek için çıktı. Enes b. Mâlik, Uhud günü Âişe ile Ümmü Süleym'i sırtlarında su kırbaları taşıyıp savaşanların ağızlarına su boşaltırken gördüğünü anlatır (Sahîh-i Buhârî 2880).

TARİHÎ NOT: NESÎBE, EŞİ VE İKİ OĞLU UHUD'DA

İbn Sa'd'ın rivayetine göre Nesîbe, eşi Gaziyye b. Amr ve iki oğlu Habîb ile Abdullah ile birlikte Uhud'a çıktı. Günün başında yaralılara su vermek için bir ***kırba*** taşıyordu.

Rivayetin derecesi: İbn Sa'd tarafından Vâkıdî yoluyla rivayet edilmiştir; hadis âlimleri Vâkıdî'yi zayıf (*metrûk*) saymıştır. Nesîbe'nin Uhud'daki cesareti siyer kitaplarında meşhurdur ve tarihçilerce kabul görür, ancak ayrıntılı lafızları sahih derecesine ulaşmaz.

KAYNAK:
İbn Sa'd, et-Tabakâtü'l-Kübrâ (Ümmü Umâre biyografisi); İbn Hacer, el-İsâbe.

ALINACAK DERSLER

Mücadelede herkesin bir rolü vardır. Susuzlara su vermek ve yaralıları tedavi etmek, sevabı büyük bir cihaddır.

UHUD'DA RESÛLULLAH'IN ﷺ KALKANI

Okçular tepeyi terk edip Kureyş arkadan saldırınca Müslümanların safları dağıldı. Resûlullah'ın ﷺ etrafında sadece küçük bir sahâbî topluluğu kaldı.

TARİHÎ NOT: "NE SAĞA NE SOLA DÖNDÜM..."

İbn Sa'd'ın rivayetine göre Nesîbe su kırbasını bıraktı; eşi ve iki oğluyla birlikte Resûlullah'ın ﷺ önünde durdu, kılıçla saldırıları savuşturdu ve yayla ok attı. O gün ***on iki yara*** aldı; en ağırı İbn Kamîe'nin darbesiyle omzunda açılan ve derin bir iz bırakan yaraydı. Rivayete göre Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu: ***"Uhud günü ne sağa ne sola döndüm ki onu beni korumak için savaşırken görmeyeyim."***

Rivayetin derecesi: İbn Sa'd tarafından Vâkıdî yoluyla rivayet edilmiştir; hadis âlimleri Vâkıdî'yi zayıf (*metrûk*) saymıştır. Nesîbe'nin Uhud'daki cesareti siyer kitaplarında meşhurdur ve tarihçilerce kabul görür, ancak ayrıntılı lafızları sahih derecesine ulaşmaz.

KAYNAK:
İbn Sa'd, et-Tabakâtü'l-Kübrâ; İbn Hişâm, es-Sîretü'n-Nebeviyye; Zehebî, Siyeru A'lâmi'n-Nübelâ.

ALINACAK DERSLER

Gerçek cesaret, birçokları geri çekildiğinde sınanır. Nesîbe kendi güvenliğini değil, Resûlullah'ın ﷺ güvenliğini düşündü.

"BİZİ CENNETTE ARKADAŞLARIN KIL"

Bir tarihî rivayet, Uhud Savaşı'nın ortasında yaşanan dokunaklı bir anı anlatır.

TARİHÎ NOT: RESÛLULLAH'IN ﷺ BİR AİLE İÇİN DUASI

Rivayete göre Resûlullah ﷺ bu ailenin önünde savaştığını görünce onlar için bereket diledi. Nesîbe: "Allah'a dua et de cennette sana arkadaş olalım" dedi. O da şöyle dua etti: ***"Allah'ım, onları cennette bana arkadaş kıl."*** Nesîbe: "Bundan sonra dünyada başıma ne gelirse gelsin umursamam" dedi.

Rivayetin derecesi: İbn Sa'd tarafından Vâkıdî yoluyla rivayet edilmiştir; hadis âlimleri Vâkıdî'yi zayıf (*metrûk*) saymıştır. Nesîbe'nin Uhud'daki cesareti siyer kitaplarında meşhurdur ve tarihçilerce kabul görür, ancak ayrıntılı lafızları sahih derecesine ulaşmaz.

KAYNAK:
İbn Sa'd, et-Tabakâtü'l-Kübrâ; Zehebî, Siyeru A'lâmi'n-Nübelâ.

ALINACAK DERSLER

Müminin en yüce arzusu cennet ve orada Resûlullah ﷺ ile beraber olmaktır. Hedef netleşince dünyanın zorlukları hafifler.

ONU DURDURAMAYAN YARALAR

Uhud'un ertesi günü Resûlullah ﷺ, Uhud'da bulunanlara, birçoğu hâlâ yaralı olmasına rağmen Kureyş'i ***Hamrâü'l-Esed***'e kadar takip etmelerini emretti.

TARİHÎ NOT: HAMRÂÜ'L-ESED

Rivayete göre Nesîbe de çıkmak istedi, ancak omzundaki yara o kadar ağırdı ki bütün gece tedavi edildi. Resûlullah ﷺ Hamrâü'l-Esed'den dönünce evine girmeden önce Abdullah b. Ka'b el-Mâzinî'yi onun hâlini sormaya gönderdi ve sağ olduğunu duyunca sevindi.

Rivayetin derecesi: İbn Sa'd tarafından Vâkıdî yoluyla rivayet edilmiştir; hadis âlimleri Vâkıdî'yi zayıf (*metrûk*) saymıştır. Nesîbe'nin Uhud'daki cesareti siyer kitaplarında meşhurdur ve tarihçilerce kabul görür, ancak ayrıntılı lafızları sahih derecesine ulaşmaz.

KAYNAK:
İbn Sa'd, et-Tabakâtü'l-Kübrâ; İbn Hişâm, es-Sîretü'n-Nebeviyye.

ALINACAK DERSLER

Resûlullah ﷺ erkek-kadın bütün ashabıyla ilgilenirdi. Nesîbe'nin fedakârlığı onun katında değerliydi.

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

RIDVAN BİATI VE SONRAKİ SAVAŞLAR

Hicretin 6. yılında Nesîbe, Resûlullah ﷺ ile birlikte umre için yola çıktı; bu yolculuk ***Hudeybiye*** Antlaşması ile sonuçlandı. Bir ağacın altında sahâbîler ona biat etti — ***Rıdvan Biatı*** olarak bilinen olay. Oğlu Abdullah b. Zeyd de oradaydı:

HADİS — SAHÎH-İ BUHÂRÎ, NO. 4167

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ، عَنْ أَخِيهِ، عَنْ سُلَيْمَانَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى، عَنْ عَبَّادِ بْنِ تَمِيمٍ، قَالَ لَمَّا كَانَ يَوْمُ الْحَرَّةِ وَالنَّاسُ يُبَايِعُونَ لِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَنْظَلَةَ فَقَالَ ابْنُ زَيْدٍ عَلَى مَا يُبَايِعُ ابْنُ حَنْظَلَةَ النَّاسَ قِيلَ لَهُ عَلَى الْمَوْتِ. قَالَ لاَ أُبَايِعُ عَلَى ذَلِكَ أَحَدًا بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم. وَكَانَ شَهِدَ مَعَهُ الْحُدَيْبِيَةَ.

TERCÜME:
Abbâd b. Temîm dedi ki: Harre günü insanlar Abdullah b. Hanzala'ya biat ederken İbn Zeyd: "İbn Hanzala insanlardan neyin üzerine biat alıyor?" diye sordu. Ona: "Ölüm üzerine" denildi. Şöyle dedi: ***"Resûlullah'tan ﷺ sonra hiç kimseye bunun üzerine biat etmem."*** O, Hudeybiye'de de onunla birlikte bulunmuştu.

SENED İmam Buhârî'nin rivayet zinciri (talebeden hocaya): İsmâil b. Ebû Üveys ← Ebû Bekir Abdülhamîd (kardeşi) ← Süleymân b. Bilâl ← Amr b. Yahyâ el-Mâzinî ← Abbâd b. Temîm ← Abdullah b. Zeyd el-Mâzinî رضى الله عنه.

KAYNAK: İmam Buhârî, Sahîh-i Buhârî, Kitâbü'l-Meğâzî, Hudeybiye Gazvesi Bâbı, Hadis No. 4167.

DERECE: SAHİH — hadis âlimlerinin ittifakıyla Kur'an'dan sonra en sahih kitap olan Sahîh-i Buhârî'de yer alır.

Kaynak: https://sunnah.com/bukhari:4167

Allah, o ağacın altında biat edenlerden razı olmuştur:

FETİH SÛRESİ 48:18

۞ لَّقَدْ رَضِيَ ٱللَّهُ عَنِ ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ ٱلشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَٰبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾

Allah inananlardan, ağaç altında sana baş eğerek el verirlerken, and olsun ki hoşnut olmuştur. Gönüllerinde olanı da bilmiş, onlara güvenlik vermiş, onlara yakın bir zafer ve ele geçirecekleri bol ganimetler bahşetmiştir. Allah, güçlü olandır, Hakim olandır.

Meal: Diyanet İşleri Başkanlığı — quran.com/48:18

TARİHÎ NOT: HAYBER VE HUNEYN

İbn Sa'd, Nesîbe'nin Hudeybiye, Hayber, Kazâ Umresi, Mekke'nin fethi ve Huneyn'de de bulunduğunu zikreder. Huneyn günü birçokları geri çekildiğinde o yine sebat etti.

Rivayetin derecesi: İbn Sa'd tarafından Vâkıdî yoluyla rivayet edilmiştir; hadis âlimleri Vâkıdî'yi zayıf (*metrûk*) saymıştır. Nesîbe'nin Uhud'daki cesareti siyer kitaplarında meşhurdur ve tarihçilerce kabul görür, ancak ayrıntılı lafızları sahih derecesine ulaşmaz.

KAYNAK:
İbn Sa'd, et-Tabakâtü'l-Kübrâ; İbn Hacer, el-İsâbe.

ALINACAK DERSLER

Annenin biatı oğluna miras kaldı. Abdullah, ömrünün sonuna kadar Resûlullah'a ﷺ verdiği biata sadık kaldı.

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

RESÛLULLAH'IN ﷺ EVİNİ ZİYARETİ

Resûlullah ﷺ bir gün Nesîbe'yi evinde ziyaret etti. Bunu torunu Habîb b. Zeyd rivayet etmiştir:

HADİS — CÂMİU'T-TİRMİZÎ, NO. 785

حَدَّثَنَا مَحْمُودُ بْنُ غَيْلاَنَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ زَيْدٍ، قَالَ سَمِعْتُ مَوْلاَةً، لَنَا يُقَالُ لَهَا لَيْلَى تُحَدِّثُ عَنْ جَدَّتِهِ أُمِّ عُمَارَةَ بِنْتِ كَعْبٍ الأَنْصَارِيَّةِ، أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم دَخَلَ عَلَيْهَا فَقَدَّمَتْ إِلَيْهِ طَعَامًا فَقَالَ " كُلِي " . فَقَالَتْ إِنِّي صَائِمَةٌ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم " إِنَّ الصَّائِمَ تُصَلِّي عَلَيْهِ الْمَلاَئِكَةُ إِذَا أُكِلَ عِنْدَهُ حَتَّى يَفْرُغُوا " . وَرُبَّمَا قَالَ " حَتَّى يَشْبَعُوا " .

TERCÜME:

Ümmü Umâre binti Ka'b el-Ensâriyye'den rivayet edildiğine göre Nebî ﷺ onun yanına girdi; o da kendisine yemek ikram etti. "Ye" buyurdu. "Ben oruçluyum" dedi. Bunun üzerine Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu: ***"Oruçlunun yanında yemek yenildiğinde, onlar yemeği bitirinceye kadar melekler ona dua eder."*** Bazen de "doyuncaya kadar" buyurdu.

SENED İmam Tirmizî'nin rivayet zinciri (talebeden hocaya): Mahmûd b. Gaylân ← Ebû Dâvûd et-Tayâlisî ← Şu'be b. Haccâc ← Habîb b. Zeyd el-Ensârî ← Leylâ (azatlıları) ← Ümmü Umâre binti Ka'b رضى الله عنها.

KAYNAK: İmam Tirmizî, Câmiu't-Tirmizî, Kitâbü's-Savm, Yanında Yemek Yenilen Oruçlunun Fazileti Bâbı, Hadis No. 785.

DERECE: HASEN — Darussalam hasen, Tirmizî "hasen sahih" demiştir; ancak Elbânî, râvi Leylâ meçhul olduğu için zayıf saymıştır.

Kaynak: https://sunnah.com/tirmidhi:785

ALINACAK DERSLER

Nesîbe nafile oruç tutan bir âbideydi. Bu hadis aynı zamanda misafir ağırlama âdabını ve oruçlunun faziletini öğretir.

ABDESTLE İLGİLİ BİR HADİSİN RÂVİSİ

Nesîbe yalnızca bir mücahit değil, aynı zamanda bir hadis râvisiydi. Resûlullah'ın ﷺ abdest alışını gözlemledi ve torununa aktardı:

HADİS — SÜNEN-İ EBÛ DÂVÛD, NO. 94

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشَّارٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ حَبِيبٍ الأَنْصَارِيِّ، قَالَ سَمِعْتُ عَبَّادَ بْنَ تَمِيمٍ، عَنْ جَدَّتِهِ، وَهِيَ أُمُّ عُمَارَةَ أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم تَوَضَّأَ فَأُتِيَ بِإِنَاءٍ فِيهِ مَاءٌ قَدْرُ ثُلُثَيِ الْمُدِّ .

TERCÜME:

Abbâd b. Temîm, ninesi Ümmü Umâre'den rivayet etti: ***Nebî ﷺ abdest aldı; kendisine içinde üçte iki müd miktarı su bulunan bir kap getirildi.***

SENED İmam Ebû Dâvûd'un rivayet zinciri (talebeden hocaya): Muhammed b. Beşşâr ← Muhammed b. Ca'fer (Gunder) ← Şu'be b. Haccâc ← Habîb b. Zeyd el-Ensârî ← Abbâd b. Temîm ← Ümmü Umâre رضى الله عنها.

KAYNAK: İmam Ebû Dâvûd, Sünen, Kitâbü't-Tahâre, Abdeste Yetecek Su Miktarı Bâbı, Hadis No. 94.

DERECE: SAHİH — Elbânî, Sahîhu Süneni Ebî Dâvûd'da sahih kabul etmiştir.

Kaynak: https://sunnah.com/abudawud:94

Bir müd, yetişkin bir insanın iki avucunu dolduracak kadardır; yaklaşık üçte iki litre. Yani Resûlullah ﷺ yarım litreden az suyla abdest almıştır. Âlimler bu hadisi abdestte su israfının yasak olduğuna delil sayar.

ALINACAK DERSLER

Resûlullah'tan ﷺ öğrenilen ilim Nesîbe'nin ailesinde nesilden nesile aktarıldı: nineden toruna, oradan da bütün ümmete.

MÜCADELEYİ MİRAS ALAN İKİ OĞUL

Nesîbe'nin oğlu ***Abdullah b. Zeyd b. Âsım el-Mâzinî***, Resûlullah'ın ﷺ abdestinin tarifini Sahîh-i Buhârî ve Sahîh-i Müslim'de rivayet eden sahâbîdir. Rüyasında ezanın lafızlarını gören Abdullah b. Zeyd b. Abdi Rabbih'ten farklı bir kişidir. Rivayet ettiği hadislerden biri:

HADİS — SAHÎH-İ BUHÂRÎ, NO. 1195

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يُوسُفَ، أَخْبَرَنَا مَالِكٌ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، عَنْ عَبَّادِ بْنِ تَمِيمٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ الْمَازِنِيِّ ـ رضى الله عنه ـ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ " مَا بَيْنَ بَيْتِي وَمِنْبَرِي رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ ".

TERCÜME:

Abdullah b. Zeyd el-Mâzinî'den rivayet edildiğine göre Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu: ***"Evimle minberim arası cennet bahçelerinden bir bahçedir."***

SENED İmam Buhârî'nin rivayet zinciri (talebeden hocaya): Abdullah b. Yûsuf ← Mâlik b. Enes ← Abdullah b. Ebû Bekir ← Abbâd b. Temîm ← Abdullah b. Zeyd el-Mâzinî رضى الله عنه.

KAYNAK: İmam Buhârî, Sahîh-i Buhârî, Mekke ve Medine Mescitlerinde Namazın Fazileti Kitabı, Hadis No. 1195.

DERECE: SAHİH — hadis âlimlerinin ittifakıyla Kur'an'dan sonra en sahih kitap olan Sahîh-i Buhârî'de yer alır.

Kaynak: https://sunnah.com/bukhari:1195

Diğer oğlu ***Habîb b. Zeyd*** ise, bir sonraki bölümde anlatılacağı gibi, bir annenin kalbini sarsan bir olayda şehit olacaktı.

ALINACAK DERSLER

Mümin bir anne mümin bir nesil yetiştirir. Nesîbe'nin oğulları, ilmi bugün bize ulaşan mücahitler ve râviler oldu.

HABÎB B. ZEYD'İN ŞEHADETİ

Resûlullah'ın ﷺ hayatının sonlarına doğru ***Yalancı Müseylime***, Yemâme'de peygamberlik iddiasında bulundu. Resûlullah ﷺ Habîb b. Zeyd'i bir mektupla ona gönderdi.

TARİHÎ NOT: "DUYMUYORUM"

İbn İshâk'ın rivayetine göre Müseylime Habîb'i yakalayıp sordu: "Muhammed'in Allah'ın Resûlü olduğuna şahitlik eder misin?" Habîb: "Evet" dedi. Müseylime tekrar sordu: "Benim Allah'ın resûlü olduğuma şahitlik eder misin?" Habîb: "Duymuyorum" dedi. Bunun üzerine Müseylime onun uzuvlarını birer birer kesti; soru her tekrarlandığında Habîb'in cevabı aynı kaldı ve sonunda şehit oldu. Haber Nesîbe'ye ulaşınca sabretti ve Müseylime'nin yıkılışına şahit olmaya azmetti.

Rivayetin derecesi: Siyer ve sahâbe biyografisi kitaplarında meşhurdur; muttasıl bir senetle rivayet edilmemiştir.

KAYNAK:
İbn Hişâm, es-Sîretü'n-Nebeviyye (İbn İshâk rivayeti); İbn Sa'd, et-Tabakâtü'l-Kübrâ; İbn Abdülber, el-İstî'âb.

ALINACAK DERSLER

Habîb, bâtılı onaylamak yerine şehadeti seçti. Nesîbe'nin oğlunu kaybetmeye gösterdiği sabır, bir annenin en ağır imtihanıydı.

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

YEMÂME: FEDA EDİLEN BİR EL

Hz. Ebû Bekir döneminde ***Hâlid b. Velîd*** komutasındaki İslam ordusu ***Yemâme***'de (11–12 h.) Müseylime ile savaşmak için yola çıktı. Artık yaşı ilerlemiş olan Nesîbe de onlarla gitmek için izin istedi.

TARİHÎ NOT: ÖLÜM BAHÇESİNDE

İbn Sa'd'ın rivayetine göre Nesîbe, Yemâme'de oğlu Abdullah b. Zeyd ile birlikte savaştı. On bir yara aldı ve ***eli kesildi***. Müseylime o savaşta öldürüldü; Abdullah b. Zeyd'in ona darbe vuranlar arasında olduğu zikredilir. Savaştan sonra Hâlid b. Velîd'in Nesîbe'nin yaralarını bizzat tedavi ettiği de rivayet edilir.

Rivayetin derecesi: İbn Sa'd tarafından Vâkıdî yoluyla rivayet edilmiştir; hadis âlimleri Vâkıdî'yi zayıf (*metrûk*) saymıştır. Nesîbe'nin Uhud'daki cesareti siyer kitaplarında meşhurdur ve tarihçilerce kabul görür, ancak ayrıntılı lafızları sahih derecesine ulaşmaz.

KAYNAK:
İbn Sa'd, et-Tabakâtü'l-Kübrâ; Taberî, Târîhu'r-Rusül ve'l-Mülûk; İbn Hacer, el-İsâbe.

ALINACAK DERSLER

Nesîbe'nin mücadelesi yaşla sona ermedi. Akabe'den Yemâme'ye kadar biatına sadık kaldı.

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

HALİFENİN İKRAMI VE SON YILLARI

TARİHÎ NOT: ÜMMÜ UMÂRE'YE EN GÜZEL ELBİSE

İbn Sa'd'ın rivayetine göre Ömer b. Hattâb döneminde Halifeye bazı değerli elbiseler getirildi; aralarında çok kaliteli bir tane vardı. Bazıları onun oğlunun hanımına verilmesini önerdi. Ömer: "Onu, ondan daha layık olana, Ümmü Umâre'ye göndereceğim" dedi ve Resûlullah'ın ﷺ Uhud günü Nesîbe hakkında söylediklerini andı.

Rivayetin derecesi: İbn Sa'd tarafından Vâkıdî yoluyla rivayet edilmiştir; hadis âlimleri Vâkıdî'yi zayıf (*metrûk*) saymıştır. Nesîbe'nin Uhud'daki cesareti siyer kitaplarında meşhurdur ve tarihçilerce kabul görür, ancak ayrıntılı lafızları sahih derecesine ulaşmaz.

KAYNAK:
İbn Sa'd, et-Tabakâtü'l-Kübrâ; Zehebî, Siyeru A'lâmi'n-Nübelâ.

Nesîbe'nin vefat tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Biyografi kitapları yalnızca onun Yemâme'den sonrasına kadar yaşadığını ve Medine'de defnedildiğini zikreder.

ALINACAK DERSLER

Halifeler sahâbîlerin fedakârlığına değer verdi. Nesîbe'nin gerçek şerefi ise Allah'ın Ahzâb 33:35'teki vaadidir.

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

NESÎBE BİNTİ KA'B'IN AHLÂKI

Nesîbe'nin hikâyesi; cesareti, ilmi ve ibadeti bir araya getiren mümin bir kadını anlatır.

ÖZELLİK	HAYATINDAN BİR ÖRNEK
Erken iman	Akabe gecesi biat etti
Sormaktaki cesaret	Kadınlar hakkındaki sorusu (Tirmizî 3211)
Kahramanlık	Uhud'da Resûlullah'ı ﷺ korudu
İbadet	Nafile oruç (Tirmizî 785)
İlim	Abdest hadisinin râvisi (Ebû Dâvûd 94)
Sabır	Oğlu Habîb'in şehadeti
İstikamet	Akabe'den Yemâme'ye

ALINACAK DERSLER

Nesîbe, bir kadının aynı anda mücahit, âlim ve âbid olabileceğini ve bunların hepsinin Allah ve Resûlü katında değerli olduğunu gösterir.

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

NESÎBE'NİN HİKÂYELERİNİN KAYNAKLARI

Bu tablo her hikâyenin kaynağını ve derecesini özetler; böylece okuyucu sahih olanı sadece meşhur olandan ayırt edebilir.

HİKÂYE	KAYNAK	DERECE
Kadınlar hakkındaki sorusu; Ahzâb 33:35	Tirmizî 3211	Hasen
Üçte iki müd ile abdest	Ebû Dâvûd 94	Sahih
Ziyaret ve oruçlunun fazileti	Tirmizî 785	İhtilaflı
Abdullah b. Zeyd Hudeybiye'de	Sahîh-i Buhârî 4167	Sahih
"Evimle minberim arası"	Sahîh-i Buhârî 1195	Sahih
Uhud'da su veren kadınlar	Sahîh-i Buhârî 2880	Sahih
Akabe biatı	İbn İshâk	Siyer
Uhud'da Resûlullah'ı ﷺ koruması	İbn Sa'd (Vâkıdî)	Zayıf
"Cennette arkadaşlarım" duası	İbn Sa'd (Vâkıdî)	Zayıf
Habîb b. Zeyd'in şehadeti	İbn İshâk	Siyer
Yemâme ve kesilen el	İbn Sa'd (Vâkıdî)	Zayıf
Ömer'in hediye ettiği elbise	İbn Sa'd (Vâkıdî)	Zayıf

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

NESÎBE'NİN HİKÂYESİNDEKİ ŞAHSİYETLER

ŞAHSİYET	ROLÜ
Zeyd b. Âsım	İlk eşi
Gaziyye b. Amr	İkinci eşi; Uhud'da bulundu
Habîb b. Zeyd	Oğlu; Müseylime tarafından şehit edildi
Abdullah b. Zeyd el-Mâzinî	Oğlu; abdest hadisinin râvisi, Hudeybiye'de bulundu
Abbâd b. Temîm	Torunu; hadis râvisi
Esmâ binti Amr (Ümmü Menî')	Akabe'de biat eden ikinci kadın
Yalancı Müseylime	Yemâme'deki sahte peygamber
Hâlid b. Velîd	Yemâme'de ordu komutanı (Seri 3)
Ömer b. Hattâb	Ona ikramda bulunan halife

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

NESÎBE'NİN HİKÂYESİNDEKİ YERLER

YER	OLAY
Medine	Doğduğu, yaşadığı ve defnedildiği yer
Akabe, Mina	İkinci Akabe Biatı
Uhud	Resûlullah'ı ﷺ koruması (3 h.)
Hamrâü'l-Esed	Yaraları yüzünden çıkamadı (3 h.)
Hudeybiye	Rıdvan Biatı (6 h.)
Hayber ve Huneyn	Resûlullah ﷺ ile birlikte bulundu (7–8 h.)
Yemâme	Müseylime ile savaş; eli kesildi (11–12 h.)

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

NESÎBE'NİN HAYAT KRONOLOJİSİ

YIL	OLAY
Nübüvvetin 13. yılı	Akabe gecesi biat etti
3 h.	Uhud; on iki yara; Hamrâü'l-Esed
6 h.	Hudeybiye ve Rıdvan Biatı
7–8 h.	Hayber, Kazâ Umresi, Mekke'nin fethi ve Huneyn
10–11 h.	Oğlu Habîb b. Zeyd'in şehadeti
11–12 h.	Yemâme; eli kesildi
Hz. Ömer dönemi	Halife Ömer tarafından ikram gördü

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

NESÎBE HAKKINDA SIK SORULAN SORULAR

Bu bölüm, Nesîbe binti Ka'b رضى الله عنها hakkında sık sorulan sorulara cevap verir. Cevaplar kısadır; ayrıntılar önceki bölümlerdedir.

1. NESÎBE'NİN TAM ADI NEDİR?

Nesîbe binti Ka'b b. Amr el-Ensâriyye; Benî Mâzin b. Neccâr'dan, künyesi Ümmü Umâre.

2. AKABE'DE KAÇ KADIN BİAT ETTİ?

İki kadın: Nesîbe binti Ka'b ve Esmâ binti Amr (Ümmü Menî').

3. NESÎBE'NİN SORUSU ÜZERİNE HANGİ ÂYET İNDİ?

Tirmizî 3211'e göre Ahzâb 33:35.

4. NESÎBE'NİN UHUD'DAKİ ROLÜ NEYDİ?

Savaşanlara su vermek, sonra birçokları geri çekilince Resûlullah'ı ﷺ korumak.

5. NESÎBE UHUD'DA KAÇ YARA ALDI?

İbn Sa'd on iki yara zikreder, ancak senedi zayıftır.

6. NESÎBE HANGİ HADİSİ RİVAYET ETTİ?

Bunlardan biri, üçte iki müd su ile abdest hadisidir (Ebû Dâvûd 94).

7. NESÎBE'NİN ÇOCUKLARI KİMLERDİR?

Habîb ve Abdullah b. Zeyd ile Temîm ve Havle.

8. HABÎB B. ZEYD NASIL ŞEHİT OLDU?

Müseylime'nin peygamberliğini kabul etmediği için onun tarafından öldürüldü.

9. NESÎBE'NİN YEMÂME'DE BAŞINA NE GELDİ?

İbn Sa'd'a göre savaştı ve eli kesildi.

10. NESÎBE'NİN BÜTÜN HİKÂYELERİ SAHİH MİDİR?

Hayır; savaşlarına dair birçok ayrıntı zayıf olan Vâkıdî yoluyla gelmiştir, ancak ana hatları meşhurdur.

11. NESÎBE NE ZAMAN VEFAT ETTİ?

Tarihi kesin olarak bilinmemektedir; Yemâme'den sonrasına kadar yaşamıştır.

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

12. NESÎBE'NİN HİKÂYESİNDEKİ EN BÜYÜK DERS NEDİR?

Erkek ve kadınlar, iman ve salih amelleri karşılığında Allah tarafından aynı mükâfatla vaat olunmuştur.

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

DERSLER VE SONUÇ

Nesîbe binti Ka'b'ın رضى الله عنها hikâyesi, Akabe'de genç bir kadının biatıyla başlar ve Yemâme'de elini feda eden yaşlı bir anneyle biter.

DERS	NESÎBE'NİN HİKÂYESİNDEN
Mükâfat cinsiyet tanımaz	Ahzâb 33:35 ve Nahl 16:97
Sormaktaki cesaret	Bir âyetin iniş sebebi olarak rivayet edilen soru
Kahramanlık	Uhud'da Resûlullah'ı ﷺ korumak
İlim ve ibadet	Hadis râvisi ve oruç tutan bir âbide
Nesil yetiştirmek	Mücahit ve râvi olan oğullar
Sabır	Oğlunun şehadetine razı olmak
İstikamet	Ömrünün sonuna kadar biatına sadakat

Erkek-kadın hepimiz Nesîbe'den ders alalım: imanda sebat edelim, hak için cesaretle duralım ve Resûlullah ﷺ ile birlikte cenneti umalım.

İnşallah İslam Kahramanları serisi, başka bir İslam kahramanının hikâyesiyle devam edecektir.

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

KAYNAKÇA

KUR'AN VE TEFSİR

Kur'ân-ı Kerîm, Osmânî resmi ve Diyanet İşleri Başkanlığı meali. https://quran.com

İbn Kesîr, Tefsîrü'l-Kur'âni'l-Azîm (Tevbe 9:71; Ahzâb 33:35; Nahl 16:97; Âl-i İmrân 3:195; Fetih 48:18).

HADİS

Sahîh-i Buhârî 1195, 2880, 4167. https://sunnah.com/bukhari

Sünen-i Ebû Dâvûd 94. https://sunnah.com/abudawud

Tirmizî, Sünen 785, 3211. https://sunnah.com/tirmidhi

SİYER, TARİH VE BİYOGRAFİ KİTAPLARI

İbn Hişâm, es-Sîretü'n-Nebeviyye (İbn İshâk rivayeti).

İbn Sa'd, et-Tabakâtü'l-Kübrâ (Ümmü Umâre biyografisi).

Taberî, Târîhu'r-Rusül ve'l-Mülûk.

İbn Abdülber, el-İstî'âb fî Ma'rifeti'l-Ashâb.

Zehebî, Siyeru A'lâmi'n-Nübelâ.

İbn Hacer el-Askalânî, el-İsâbe fî Temyîzi's-Sahâbe.

TDV İslâm Ansiklopedisi, "Ümmü Umâre". https://islamansiklopedisi.org.tr/ummu-umare

QURANSCİENCE.MY'DEKİ İLGİLİ SERİLER

İslam Kahramanları, Seri 1: Hz. Hamza b. Abdülmuttalib'den Seri 10: Hz. Amr b. Âs'a; özellikle Seri 1: Hz. Hamza (Uhud Savaşı) ve Seri 3: Hz. Hâlid b. Velîd (Yemâme). https://quranscience.my/#pahlawan

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir

DESTEK VE BAĞIŞ

Bu e-kitap Müslümanlar için **tamamen ücretsiz** yayımlanmıştır ve **kesinlikle satılamaz**. Araştırma masraflarına, quranscience.my sitesinin barındırma giderlerine ve yeni e-kitapların yayımına destek olmak için yapılacak bağışlar memnuniyetle karşılanır — ancak **zorunlu değildir**. Allah her bağışı sadaka-i câriye olarak kabul etsin.

BAKARA SÛRESİ 2:261

مَّثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمۡوَٰلَهُمۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنۢبَتَتۡ سَبۡعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنۢبُلَةٖ مِّاْئَةُ حَبَّةٖۗ وَٱللَّهُ يُضَٰعِفُ لِمَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ٢٦١

Mallarını Allah yolunda sarfedenlerin durumu, her başağında yüz tane olmak üzere yedi başak veren tanenin durumu gibidir. Allah dilediğine kat kat verir. Allah'ın lütfü geniştir, O her şeyi bilendir.

Meal: Diyanet İşleri Başkanlığı — quran.com/2:261

SEBE SÛRESİ 34:39

قُلۡ إِنَّ رَبِّي يَبۡسُطُ ٱلرِّزۡقَ لِمَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦ وَيَقۡدِرُ لَهُۥۚ وَمَآ أَنفَقۡتُم مِّن شَيۡءٖ فَهُوَ يُخۡلِفُهُۥۖ وَهُوَ خَيۡرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ٣٩

De ki: "Doğrusu Rabbim, kullarından dilediğinin rızkını hem genişletir ve hem de ona daraltıp bir ölçüye göre verir; sarfettiğiniz herhangi bir şeyin yerine O daha iyisini koyar, çünkü O rızık verenlerin en hayırlısıdır."

Meal: Diyanet İşleri Başkanlığı — quran.com/34:39

HADİS — SAHÎH-İ MÜSLİM, NO. 2588

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ، وَقُتَيْبَةُ، وَابْنُ، حُجْرٍ قَالُوا حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ، - وَهُوَ ابْنُ جَعْفَرٍ - عَنِ الْعَلاَءِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ « مَا نَقَصَتْ صَدَقَةٌ مِنْ مَالٍ وَمَا زَادَ اللَّهُ عَبْدًا بِعَفْوٍ إِلاَّ عِزًّا وَمَا تَوَاضَعَ أَحَدٌ لِلَّهِ إِلاَّ رَفَعَهُ اللَّهُ ».

TERCÜME:

Ebû Hüreyre'den رضى الله عنه, Resûlullah'tan ﷺ rivayet edildiğine göre şöyle buyurdu: "Sadaka maldan bir şey eksiltmez. Allah affeden kulun ancak izzetini artırır. Allah için alçakgönüllü olanı da Allah mutlaka yükseltir."

SENED: İmam Müslim'in rivayet zinciri (talebeden hocaya): Yahya b. Ayyub, Qutaibah b. Sa'id ve 'Ali b. Hujr ← Isma'il b. Ja'far ← al-'Ala' b. 'Abdurrahmân ← babası 'Abdurrahmân b. Ya'qub ← Ebû Hüreyre رضى الله عنه .

KAYNAK: İmam Müslim, Sahîh-i Müslim, Kitâbü'l-Birr ve's-Sıla ve'l-Âdâb, affetmeye ve tevazua teşvik bâbı, Hadis No. 2588.

DERECE: SAHİH — Sahîh-i Müslim'de yer alır.

Kaynak: https://sunnah.com/muslim:2588

HADİS — SAHÎH-İ MÜSLİM, NO. 1631

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ أَيُّوبَ، وَقُتَيْبَةُ، - يَعْنِي ابْنَ سَعِيدٍ - وَابْنُ حُجْرٍ قَالُوا حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ، - هُوَ ابْنُ جَعْفَرٍ - عَنِ الْعَلاَءِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم قَالَ « إِذَا مَاتَ الإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَنْهُ عَمَلُهُ إِلاَّ مِنْ ثَلاَثَةٍ إِلاَّ مِنْ صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ أَوْ عِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ ».

TERCÜME:

Ebû Hüreyre'den رضى الله عنه rivayet edildiğine göre Resûlullah ﷺ şöyle buyurdu: "İnsan ölünce ameli kesilir; ancak üç şey müstesnadır: sadaka-i câriye, faydalanılan ilim ya da kendisine dua eden salih evlat."

SENED: İmam Müslim'in rivayet zinciri (talebeden hocaya): Yahya b. Ayyub, Qutaibah b. Sa'id ve 'Ali b. Hujr ← Isma'il b. Ja'far ← al-'Ala' b. 'Abdurrahmân ← babası 'Abdurrahmân b. Ya'qub ← Ebû Hüreyre رضى الله عنه .

KAYNAK: İmam Müslim, Sahîh-i Müslim, Kitâbü'l-Vasiyye, insana ölümünden sonra ulaşan sevap bâbı, Hadis No. 1631.

DERECE: SAHİH — Sahîh-i Müslim'de yer alır.

Kaynak: https://sunnah.com/muslim:1631

CEZÂKUMULLÂHU HAYRAN KESÎRÂ

Bağış yapmak için yukarıdaki QR kodunu (DuitNow) okutun.

BAĞIŞ YAP

Uluslararası bağışçılar: BAĞIŞ YAP düğmesine tıklayın ya da şu adresi ziyaret edin: paypal.me/quranscience

© 2026 M / 1448 H Tüm hakları saklıdır Hj Che Alim Hj Che Haron — Müslümanlar için ücretsizdir